

XVII Warmińsko-Mazurskie Zawody Matematyczne

Eliminacje – cykl grudniowy

Poziom: gimnazja, klasy 8 i 9

Punktacja: 10 punktów za każde zadanie (zadania rozwiązywane w „domu”)

Zadanie 1.

Wykaż, że $\sqrt{9+\sqrt{80}} - \sqrt{9-\sqrt{80}} = 4$.

Rozwiązanie:

Oznaczmy $x = \sqrt{9+\sqrt{80}} - \sqrt{9-\sqrt{80}}$. Zauważmy, że $x > 0$.

Podnosząc obie strony równania do kwadratu otrzymujemy:

$$x^2 = 9 + \sqrt{80} - 2\sqrt{9+\sqrt{80}}\sqrt{9-\sqrt{80}} + 9 - \sqrt{80}$$

$$x^2 = 18 - 2\sqrt{(9+\sqrt{80})(9-\sqrt{80})}$$

$$x^2 = 18 - 2\sqrt{81 - 80}$$

$$x^2 = 18 - 2\sqrt{1}$$

$$x^2 = 16$$

stąd $x = -4$ lub $x = 4$. Ponieważ x jest większe od zera, więc $x = 4$.

Zadanie 2.

Cztery gramy czystego złota stopiono z dwoma stopami złota i srebra, jeden próby 920, a drugi próby 880, otrzymując 40 g nowego stopu próby 900. Oblicz, ile ważyły dwa stopy złota i srebra na początku.

Rozwiązanie:

Zapisując warunki zadania metodą kubekową otrzymujemy:

<table border="1"><tr><td>waga</td></tr><tr><td>próba</td></tr></table>	waga	próba	<table border="1"><tr><td>4</td></tr><tr><td>1000</td></tr></table>	4	1000	+	<table border="1"><tr><td>x</td></tr><tr><td>920</td></tr></table>	x	920	+	<table border="1"><tr><td>y</td></tr><tr><td>880</td></tr></table>	y	880	=	<table border="1"><tr><td>40</td></tr><tr><td>900</td></tr></table>	40	900
waga																	
próba																	
4																	
1000																	
x																	
920																	
y																	
880																	
40																	
900																	

Stąd otrzymujemy układ równań:

$$\begin{cases} 4 + x + y = 40 \\ 4 \cdot 1000 + 920x + 880y = 40 \cdot 900 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x + y = 36 \\ 920x + 880y = 36000 - 4000 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x + y = 36 \\ 92x + 88y = 3200 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -92x - 92y = -3312 \\ 92x + 88y = 3200 \end{cases}$$

$$-4y = -112$$

$$y = 28 [g]$$

$$x = 36 - 28 = 8 [g]$$

Odpowiedź. Na początku stop próby 920 ważył 8g, a stop próby 880 ważył 28g.

Zadanie 3.

Boki czworokąta niewypukłego są parami równe. Dwa kąty tego czworokąta mają miary 60° i 270° . Krótszy bok ma długość 2 cm. Oblicz pole tego czworokąta.

Rozwiązanie:

Trójkąt ABC jest równoboczny.

$$h_{ABC} = \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{x\sqrt{3}}{2}$$

$$x = a\sqrt{2} = 2\sqrt{2}$$

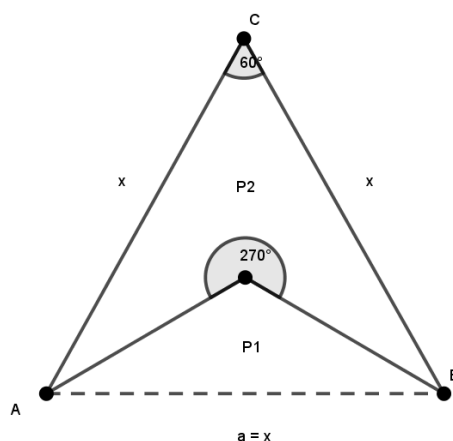
$$h_{ABC} = \frac{2\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}}{2} = \frac{2\sqrt{6}}{2} = \sqrt{6}$$

$$P_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$$

$$P_1 = \frac{1}{2} \cdot 2^2 = 2 - \text{jako połowa pola kwadratu.}$$

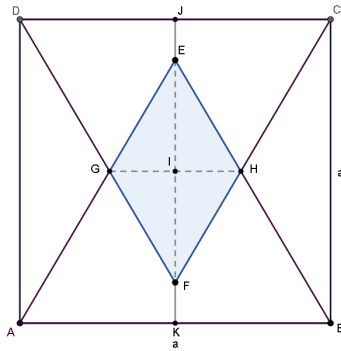
$$P_2 = P_{ABC} - P_1 = 2\sqrt{3} - 2$$

Odpowiedź. Pole tego czworokąta jest równe $(2\sqrt{3} - 2)cm^2$.

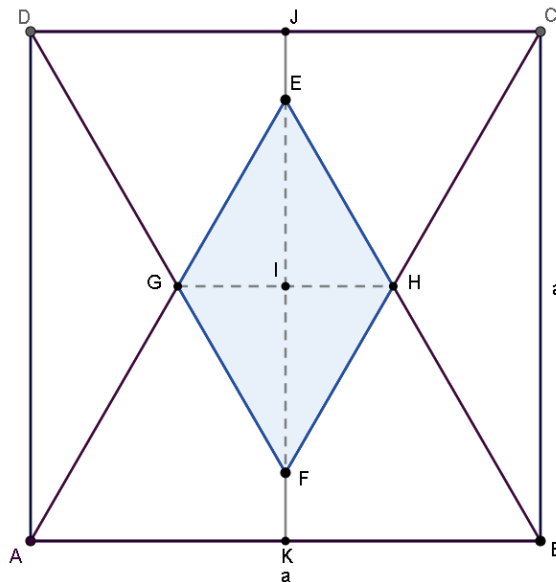
Zadanie 4.

Mamy dany kwadrat o boku a . We wnętrzu tego kwadratu na jego przeciwległych bokach rysujemy dwa trójkąty równoboczne o boku a . Oblicz pole figury, która jest częścią wspólną tych trójkątów.

Rozwiązanie:

Przedstawmy zadanie na rysunku:

Widzimy, że część wspólna tych trójkątów jest rombem FHEG. Do obliczenia pola potrzebujemy zatem długości przekątnych GH oraz FE.

Obliczając różnicę długości boku i wysokości trójkąta równobocznego otrzymamy długości odcinków FK oraz JE.

$$|FK| = |JE| = a - \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

Zatem

$$|FE| = \frac{a\sqrt{3}}{2} - \left(a - \frac{a\sqrt{3}}{2} \right) = a\sqrt{3} - a$$

Mamy więc już długość jednej przekątnej rombu.

Długość przekątnej GH możemy policzyć korzystając z podobieństwa trójkątów GHE oraz ABE.

Otrzymujemy zatem

$$\frac{AB}{GH} = \frac{KE}{IE}$$

$$\frac{a}{GH} = \frac{\frac{a\sqrt{3}}{2}}{\frac{a\sqrt{3}-a}{2}}$$

$$|GH| = \frac{a \cdot (a\sqrt{3} - a)}{2} \cdot \frac{2}{a\sqrt{3}} = \frac{a\sqrt{3} - a}{\sqrt{3}} = \frac{3a - a\sqrt{3}}{3}$$

Zostało już tylko policzyć pole rombu.

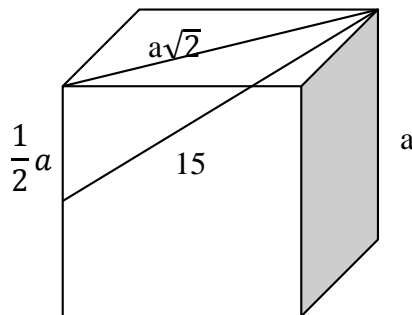
$$P = \frac{(a\sqrt{3} - a) \cdot \frac{3a - a\sqrt{3}}{3}}{2} = \frac{a^2(3\sqrt{3} - 3 - 3 + \sqrt{3})}{6} = \frac{a^2(4\sqrt{3} - 6)}{6} = \frac{a^2(2\sqrt{3} - 3)}{3}$$

Odpowiedź. Pole części wspólnej tych trójkątów wynosi $\frac{a^2(2\sqrt{3}-3)}{3}$.

Zadanie 5.

Najdłuższy odcinek łączący środek krawędzi sześcianu z jego wierzchołkiem ma długość 15. Oblicz objętość sześcianu.

Rozwiązanie:

$$\left(\frac{1}{2}a\right)^2 + (a\sqrt{2})^2 = 15^2$$

$$\frac{1}{4}a^2 + 2a^2 = 225$$

$$a=10$$

$$V=1000.$$

Odpowiedź. $V=1000$